

.....

Ivana Strizović, Jelena Šakotić-Kurbalija, Biljana Trifunović

Odsek za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija

Email: ivana.strizovic@gmail.com

Kombinacije obrazaca partnerske afektivne vezanosti i potencijal za razvod

Prema Teoriji afektivnog vezivanja, može se pretpostaviti da će partneri koje karakteriše nesigurna afektivna vezanost, bez obzira na to o kom nesigurnom obrascu partnerskog afektivnog vezivanja je reč, imati veći potencijal za razvod u odnosu na partnere sa sigurnim obrascem partnerske afektivne vezanosti. U cilju utvrđivanja povezanosti kombinacije obrazaca partnerske afektivne vezanosti i potencijala za razvod supružnika, ispitano je 490 parova različitog socioekonomskog statusa, starosti od 20 do 79 godina ($AS = 40.7$; $SD = 11.38$). Za identifikovanje obrazaca partnerske afektivne vezanosti primenjena je skraćena verzija Inventara iskustava u partnerskim odnosima (ECR: Brennan, Clark, & Shaver, 1998, modifikacija Kamenov i Jelić, 2003), dok je potencijal za razvod meren skraćenom verzijom Indeksa bračne nestabilnosti (Marital Instability Index: Booth, Johnson, & Edwards, 1983; preuzetom iz Tadinac i sar., 2005). Primenom jednofaktorske analize varijanse utvrđeno je postojanje statistički značajnih razlika u stepenu potencijala za razvod između partnera sa različitim kombinacijama obrazaca afektivne vezanosti ($F(2,403) = 3.83$; $p = .02$, eta square = 26%). Najizraženiji potencijal za razvod imaju parovi u kojima oba partnera pripadaju nesigurnom obrascu afektivne vezanosti ($M = 5.71$, $SD = .67$), dok najniži potencijal za razvod imaju parovi u kojima oba partnera pripadaju sigurnom obrascu partnerske afektivne vezanosti ($M = 5.40$, $SD = .90$). Dobijeni rezultati su u skladu s početnom pretpostavkom i većinom nalaza dosadašnjih istraživanja. Ovi nalazi potvrđuju i značaj usmeravanja preventivnog rada na parove gde oba partnera imaju nesigurne obrasce.

Rezultati istraživanja koji su prikazani ovim radom predstavljaju deo projekta "Efekti egzistencijalne nesigurnosti na pojedinca i porodicu u Srbiji", koji finansira Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije (DN 179022).

Ključne reči: partnerska afektivna vezanost, kombinacije obrazaca partnerske afektivne vezanosti, potencijal za razvod

Combinations of partner attachment forms and potential for divorce

According to the Attachment Theory, it can be assumed that partners characterized by insecure attachment, regardless of the type of insecure attachment, have a greater potential for divorce in relation to partners with a safe form of partner attachment. In order to determine the association of the combination of partner attachment patterns and the potential for divorce, 490 couples with

different socioeconomic status, aged 20 to 79 years (Mean = 40.7, SD = 11:38) were tested. To identify patterns of partner attachment, a shortened version of the Experiences in Close Relationships Scale – Short Form (ECR: Brennan, Clark, & Shaver, 1998, modification: Kamenov & Jelić, 2003) was used, while the potential for divorce was measured by a shortened version of the Marital instability Index (Booth, Johnson, & Edwards, 1983; taken from Tadinac et al., 2005). Using the analysis of variance it was shown that there were statistically significant differences in the level of potential for divorce between partners with different combinations of attachment ($F(2,403) = 3.83; p = .02, \eta^2 = 26\%$). The highest potential for divorce had couples in which both partners belong to the uncertain form of attachment ($M = 5.71, SD = .67$), while the lowest potential for divorce had couples in which both partners belong to the safe form of partner attachment ($M = 5.40, SD = .90$). The results are consistent with the initial assumption and the findings of most previous research.

These findings confirm the importance of preventive work with couples in which both partners have insecure attachment patterns. Results which are presented in this paper are part of the project "Effects of existential uncertainty on individual and family in Serbia", funded by the Ministry of Education and Science of the Republic of Serbia (DN 179022).

Keywords: partner attachment, combinations of partner attachment patterns, divorce potential

.....

Aleksandar Vujić, Bojana Dinić

Odsek za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija

Email: lennmacca93@gmail.com

Liderstvo/Autoritet i Egzibicionizam/Ovlašćenost kao ključni faktori grandioznog narcizma: Evaluacija Inventara narcističke ličnosti

Jedan od najviše upotrebljivanih instrumenata za merenje narcizma je Inventar narcističke ličnosti – Narcissistic Personality Inventory (NPI: Raskin & Hall, 1979). U prethodnim istraživanjima dolazilo se do različitog broja (od 2 do 7) i strukture faktora ovog inventara. Ovo istraživanje se bavi psihometrijskom validacijom srpske verzije NPI. Na uzorku od 410 ispitanika (50% muškaraca), starosti od 17 do 79 godina ($M = 32.92, SD = 14.06$), primenjen je NPI od 40 stavki sa dihotomnim formatom odgovaranja. Konfirmatornom faktorskom analizom testirano je pet predloženih modela: dva dvofaktorska modela (i po jedan tro-, četvero- i sedmofaktorski model. Iako svi modeli imaju dobar fit, pouzdanost nije bila zadovoljavajuća za sve skale predloženih modela. Zadovoljavajuće pouzdanosti skala imala su dva dvofaktorska modela, od kojih model sa faktorima Liderstvo/Autoritet ($\alpha = .77, 9$ ajtema) i Egzibicionizam/Ovlašćenost ($\alpha = .75, 14$ ajtema) ima bolje AIC i BIC pokazatelje, te je on zadržan kao finalno rešenje ($DWLS \chi^2(229) = 445.88, CFI = .94, TLI = .94$,